

NOVA DOBA

Licejska knjižnica
Dolžni iztis. Ljubljana

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za inozemstvo letno 120 Din.
— Oglas za mm višine stolpca 40 p. Reklame med tekstrom, osmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, L. nadstr. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmayerjeva ul. št. 1 pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada štev. 10.066.

Po trgovskem shodu v Ljubljani.

V Celju, 4. aprila.

Včeraj smo doživeli nekoliko neobičajno demonstracijo: trgovci in obrtniki so tokrat proglašili stavko ter so na bučnem shodu v Ljubljani protestirali proti naši finančni upravi, proti davčnim zakonom in naredbam in so zahtevali končno gospodarski svet, ki bi naj sodeloval osobito pri snovanju davčnih in drugih zakonov. Po poročilih o shodu soditi, je tenor v izjavah posameznih govornikov izvenel konečno v zahtevi po ustanovitvi posebne trgovske ali trgovsko-obrtniške stranke. Nekak hautgout celega zborovanja je bilo življanje in vpitje proti edinemu državnemu poslancu, ki se je shoda udeležil, proti g. dr. Kukovcu.

G. urednik mi naj dovoli k temu pojavu nekoliko opombe — čisto nepri-stranskih, in to na vse strani.

Vprašal sem se, ali je bil včerajšnji ljubljanski shod trgovcev in obrtnikov res samo spontani izliv razburjenja proti zakonu o pobijanju draginje in proti davku na vojne dobičke? Prebral sem še enkrat poročilo o shodu in komentarje ljubljanskih dnevnikov k shodu in dobil sem hote ali nehote utis, da temu ni bilo tako. Zakon o pobijanju draginje imamo že dalje časa, nstanovila so se občinska draginjska sodišča in se spet razšla — učinka ni bilo nobenega. Niti za trgovce in obrtnike — niti za konzumente, katerih je vendar nekaj večje število in med katerimi je gotovo do 70 odstotkov takih, ki težje prenašajo vso bedo današnjih dni kakor sleherni izmed naših trgovcev in obrtnikov. Razumeli smo cel ta pojav: draginjo povzročajo koncem koncev činitelji, ki so močnejši ko vsaka vlada in vsaka stranka. Ni pri nas in ni v celi srednji pa tudi zapadni Evropi finančnika in politika, ki bi mogel tekom dveh, treh let z najzenjalnejšo politiko nadomestiti gospodarske zgube, povzročene vsled svetovne vojne. Zato vlada konečno ni izvedla in izpolnila zakona o pobijanju draginje in zato konečno niso revoltirali niti konzumentje, da se zakon ni izvedel — četudi so videli, da neredni elementi v trgovini in obrti premogokrat pri svojih zaslužkih niso držali one mire, ki je naravna in vsakemu človeku razumljiva. Saj vemo vsemi, da trgovina obrt in industrija niso nobene karitativne institucije.

EMILE ZOLA:

Gospa Neigeon.

(Iz francoščine.)

(Dalje.)

III.

Deset dni je preteklo. Feliks je zginil, iaz pa nisem mogel dobiti nobenega vzroka, da bi se mogel približati gospoj Neigeon. Napotil sem se, da bi bolj nanjo misil in kupil pet velikih časopisov, v katerih sem bral ime njenega soproga. Nastopil je v zbornici v veliki debati, o njegovem govoru je vse govorilo. Ti govorovi so se mi zdeli prejšnje čase dolgočasni, danes me zanimajo. V duhu gledam črne kite in bel vrat Louise ter poslušam sladko govorico. Z nekim gospodom, ki sem ga komaj pozna, sem imel oster nastop glede gospoda Neigeon ter sem branil njegovo nezmožnost. Hudobni napadi časopisja so me razdražili. Gotovo je ta človek velik tepec, toda to dokazuje še veliko bolj razumnost njegove žene, če je ona, kakor priopovedujo, dobra vila njegove sreče.

Tekom teh desetih dni nepotrpežljivosti in praznega tekanja sem šel petkrat ali šestkrat k moji teti vsako-

Davek na poslovni promet in davek na vojne dobičke? Davek na poslovni promet ni uveden samo pri nas, temveč v celi srednji Evropi. Razlika obstoji samo v tem, da je davek na pr. v Nemčiji višji nego-lj pri nas. Isto je z davekom na vojne in povojne dobičke. V Angliji dosezajo davki na vojne dobičke 90%. Berem redno inozenško časopisje in reči moram, da se javnega nastopa pridobitnih slojev v taki obički, kakor smo ga doživelj v Ljubljani, ne spominjam.

Na shodu trgovcev in obrtnikov v Ljubljani ocividno ni šlo za stvar, temveč šlo je za to, da se oškoduje demokratsko stranko, v kateri je včlanjena večina slovenskih industrijalcev, trgovcev in obrtnikov. Kraval na shodu so povzročili ljudje, katere so poslale na shod deloma nasprotne stranke, deloma pa tudi ljudje, ki misljijo, da bode naši trgovini in obrti ustrezno z malo stanovska stranko, vodenčo tako politiko, ki bi neprestano izzivala vse druge nepri-merno večje politične formacije v na-rodu in državi.

Da je šlo na včerajšnjem ljubljanskem shodu samo za stvar, to se pravi za obrambo slovenske industrije, trgovine in obrti pred škodljivimi zakoni in nepravičnimi vladnimi odredbami, bi se bila cela prireditev aranžirala na ves drug način. Čudim se odkrito, da so se za tak aranžman odločile institucije kakor so trgovska zbornica, zveza slovenskih industrijalcev, deželna zveza obrtnih zadrug, trgovski gremiji iz raznih slovenskih mest in tako naprej. Tak nastop je odpustljiv pri Beltramovih alfabetih, kadar se pretepoj med seboj in vpijejo na cel svet, mesto da bi z mirnim, imponujočim javnim nastopom solidarno z vsemi drugimi železničarji dokumentirali svojo voljo, zasigurati si človeka vredno eksistenco. Ali tak nastop ni odpustljiv pri cvetu slovenske inteligence iz pridobitvenih slojev, ki je mnenja, da si bode pomagala na ta način politično in gospodarsko, ako odhaje od sebe vso drugo inteligenco, ako s pomočjo plitvih vsakdanjih šlagerjev iz opozicionalnega časopisa politično rabi svoje najboljše prijatelje. Kajti ne-rednosti v upravi in zakonske naredbe se ne odpravljajo tako, da se zmerja poslance, vlado in državo, temveč s temeljitim študijem naredb in javnih na-prav in s posredovanjem ter zahtevami tam, kjer se faktično lahko kaj doseže.

krat upajoč, da mi bode usoda mila in da zaželeno vidim. Od zadnjega obiska pa je bila teta že tako očito nelevoljna, da se nisem upal tako kmalu priti. Utepi si je v glavo, da mi bode preskrbela mesto v diplomatski družbi s pomočjo gospoda Neigeona. Kako veliko pa je bilo njen začudenje, ko sem odklonil in navajal svoje politično naziranje. Višek je bil, da sem sprejel na prvi mah in trdil, da nisem ljubil Louise ter da nimam nikake dolžnosti, da bi dobro storil so-progu. Moja teta vsega tega ni mogla razumeti, zelo se je čudila in imenovala moje obnašanje otroško svojevljavnost. Ali legitimisti, tako vestni, kakor sem jaz, ne predstavljajo republike na zunaj? Nasprotno, diplomacija je zavetišče legitimistov, ki zasedajo poslanstva, seminaria izvršijo tudi kako uslugo, samo da obdrže visoka mesta, katera republikanci zametavajo. Težko ji je bilo odgovoriti s pametnimi razlogi, oprijel sem se smešnega rigorizma, teta je končala s stavkom, da sem velik norec, toliko bolj jezna, ker je že govorila o stvari z gospodom Neigeonom. Nič ne stori! — Louisa ne bode verovala, da sem ji dvoranil z namenom, postati minister.

Smevali se mi boste, če povem,

Gоворimo odkrito! Ali je bila ljubljanska trgovska-obrtna zbornica, ki je sedaj fungirala kot sopredsedstvo ljubljanskega shoda, od prevrata sem vedno na svojem mestu? Trajalo je več ko dve leti predno je vlada prisilila nekaj zakostenelo njen vodstvo, da je vsaj poklical zastopstvo iz Štajerske. Prve, najbolj kritične in najvažnejše čase pa smo bili Štajerci brez vsakega zastopstva v tej važni korporaciji. Imeli smo utis, da obstaja prav zakrnjen ljubljanski centralizem, kateri nam je povzročal in nam še povzroča več škodo ko vsa beografska ministrstva skupaj. Trdim smelo, da najvažnejše naše trgovske kakor obrtne korporacije niso videle in še ne vidijo preko ljubljanskega plota, da so zamudile ob pravem času in na pravem mestu neštetno prilik in prepustile delo za trgovino, obrt in industrijo v glavnem neveščim in strokovno nenaobraženim rokam. Demokratska stranka je storila, kar je mogla in znala. Da se ni storilo več, pa so tudi tu veliko zakrivili zastopniki trgovine in obrti, ki sede v strankinem vodstvu kakor v strankinih krajevnih organizacijah in prav radi prepuščajo delo drugim.

Strinjam se s poslancem dr. Kukovcem, ki je na shodu izjavil, da ima vlada kakor naša stranka vedno odprta ušesa za upravičene pritožbe proti davčni in upravni praksi. V kolikor se to ni zgodilo ali ni moglo zgoditi, se lahko še vedno popravi — toda vedno le v okviru vseobčih načinov in državnih interesov. Tega ljudje, ki bi radi speljali našo trgovino in obrt na prav opolzko pot stanovske politične organizacije in jo izpostavili hvaležnim napadom od vseh strani, ne bodo uvidele. Uvidela pa bože to večina naših trgovcev in obrtnikov, ki vidi, da leži garancija za njen napredok v čim najbolj konsolidiranih državnih kakor strankinskih razmerah. Ta večina je bila vedno v prvih vrstah našega naroda, ko so se najboljši njegovi ljudje borili za njegov obstoj in osvoboditev. Borba še ni končana. Redna, konsolidirana uprava se pri nas še le upo-lijuje in rodi — in bila bi sramota za našo trgovino, industrijo in obrt, da bi v zadnji fazi tega boja sedla na limanje sovražnikom našega narodnega in drž. ujedinjenja ter bi za skledico leče pravdvomljive politične kakovosti dezertirala iz naših vrst ter bi volila raje zabavljanje ko delo in žrtve, brez katerih ni

kakimi čudnimi čustvi sem preživel teh deset dni. Prepričan sem bil, da je bila Louisa čisto zmedena, ko se je dotaknilo njen krilo mojega kolena. Sklepali sem, da sem ji moral vseeno ugajati, ker se ni takoj umaknila. Našel sem, da je bilo to čutno napredovanje, ki je šlo dalje kakor dovoljena koketnost. To so odkrite opazke, neki način izpovedanja, pri katerem nič ne skrivam. Veliko možnih bi zatrjevalo, če bi povedali vse, da se menjajo samo okoliščine, med tem, ko ostane ženska vedno ista. V ljubezni se ženska vda vsakomu, kdor jo vzame. Govorim namreč o omoženih ženskah. Možki, ki jih požele, čutijo hitro, če se jim bodo vdale s pretvezo dobre vzgoje in luksuzne refiniranosti. Vse to povem radi tega, ker sem našel v svojem začuvišču egoizmu čisto naravno mogoč vez med Louiso in menoj. Ta rob krila na mojih kolenih je bila samo vdanost in miglaj simpatije.

Cez nekaj ur pozneje sem pa začel dvomiti ter premisljeval nasprotne razloge. Kaka deklica bi se mi lahko takoj ponudila, nespameten sem bil, če sem verjel, da mi bode žena padla okrog vratu. Gospa Neigeon ni niščila name. Imela je morda ljubčke, toda njene vezi

mogoč noben napredek. Prepričani smo, da se to ne bode zgodilo.

42. glavna skupščina Hmeljarskega društva za Slovenijo

dne 25. marca 1922 v Žalcu.

(Konec.)

Prav mučni za društveno vodstvo so bili v m. l. trije slučaji, v katerih so hoteli hmeljarji vpearhati kupca. Le-ti so prihitali k društvenemu vodstvu ter prosili pomoči, katera se jim je tudi dala. V prvem slučaju se je prodani hmelj pomešal s peskom, v drugem se je suh in moker hmelj spravil v eno vrečo in v tretjem slučaju je bil lanski hmelj pomešan s hmeljem prejšnjih let. Navedeni slučaji škodujejo ugledu celega okoliša. Hmeljarji, bodite torej pri prodaji hmelja pošteni, kakor smo vas vedno učili.

V treh slučajih je moralno društveno vodstvo potrditi, da je bil hmelj, namenjen za inozemstvo, res jugoslovenski izvirnosti.

Razven tega je dalo društveno vodstvo sodniji, davkariji in raznim hmeljarijem vsakovrstnih informacij.

Dne 11. jan. tl. je pa društveno vodstvo pozval Konzulat Češkoslovaške republike v Ljubljani, naj poroča o razvitu trgovskih odnosa med SHS in ČSR v m. l. obenem z nasvetom, kako bi bilo mogoče te odnosaje v bodočnosti povečati, oziroma odstraniti zaprte in ovire, katere te odnosaje otežočijo. Rešitev vloge je bila razglašena po časopisih.

V »Novi Dobi« je meseca februarja objavil naš župan g. Vabič članek o aktualne vsebine o hmeljarstvu; članek vsebuje sledeče tri glavne točke:

1. Naloga vseh hmeljarjev je, gojiti le hmelj najboljše kakovosti.

2. Vsi hmeljarji se morajo okleniti edine strokovne organizacije t. j. Hmeljarskega društva za Slovenijo ter ga gospodno prav dobro podpreti.

3. Kakor državna uprava podpira in pospešuje vse važne panoge kmetijstva, mora to tudi za hmeljarstvo storiti.

Vsled obljube, katero je dal minister g. Pucelj deputaciji Hm. društva dne 2. 10. m. l. je društveno vodstvo dne 22. 1. tl. naprosilo državne podpore v znesku 7887.58 Din in sicer: 1. za kritje primanjkljaja m. l. 2. za selekcijoniranje hm. rastline, 3. za poslovodjo m. za

so bile bolj preračunane in bolj sestavljene. Manjka jih mnogo od ženske, o kateri sem sanjaril, Louisa je pa pretkana nizkotna Parižanka.

Torej z eno besedo, izmaznila se mi je. Nisem jo več videl, niti nisem vedel več, če je bilo res, da sem ostal pet minut v senci lože. Čutil sem se zelo neščnega, že sem sklenil, da se vrnem in zaprem v Boquet.

Predvčerajšnjem mi je pa prišla nova ideja, čudim se, da ji nisem takoj siedel. Ta ideja je bila, da sem šel in prisostvoval neki seji v zbornici. Mogoče bode govoril gospod Neigeon, morda bode njegova žena tamkaj. Nekaj mi je reklo, da ne budem več videl tega presnetega človeka. Covoriti bi moral, pa se še v zbornico ni prikazal, pripovedovali so, da je bil zadržan, ne vem pri kateri komisiji senata. Kakor hitro sem se vse del, sem čutil razbujenost, zapazil sem gospo Gaucheraud v prvi vrsti na tribuni rayno meni nasproti. Videla me je ter me pogledala smehljajo. Louisa pa na mojo veliko žalost ni bilo živo. Moje veselje je izginilo. Predno sem odšel, sem urebil, da bi srečal gospo Gaucheraud v kakem kuloarju. Kazala se je zelo prijazno. Feliks ji je gotov

potovalni pouk. Kako bo prošnja rešena, še danes ne vemo; upajmo, dobro!

Kakor vsako leto, tako smo tudi m. l. na dan Vseh Svetih grobno gomilo ustanovitelja našega hmeljarja, g. Jos. Bilger-ja, osnažili, ovenčali in razsvetlili.

III.

Društveni tajnik in blagajnik je podal sledeče blagajniško poročilo: dohodkov 10.915 K, stroškov 12.269,34 K, torej primanjkljaja 1.354,34 K. Pomisliti gre, da je letnina 193 udov a 20 K znesla nekoliko več, kakor je društvo plačalo že za brzjavna poročila iz Žateca in haročnine za »Allg. Brauer- & Hopfenzeitung« — kje pa so vsi drugi stroški? Zvišanje letnine je torej nujno potrebno.

V imenu računskih pregledovalcev je poročal g. Fr. Plik ter predlagal, da se dà blagajniku odveza, kar se je tudi zgodilo.

IV.

Po društvenem odboru predlagana izprenemba pravil se je po daljsem razgovoru, tičočega se nekaj formelnih nedostatkov, enoglasno sprejela. Glavna izprenemba leži v tem, da izvoli glavna skupščina 18 udov broječi odbor, kateri voli iz svoje srede ožii odbor šestih udov, preglednika, podpredsednika in poslovodjo t. i. tajnika in blagajnika.

V izprenemena pravila se je sprejelo tudi določilo letnine za dobo dveh let po glavni skupščini.

V.

Letnina za 1922 in 1923 se je določila takole: a) nehmeljarji plačajo 20 K, b) hmeljarji do 5000 rastlin 40 K in c) vsi drugi 100 K. Vsi navzoči so se potem zglašili kot člani in plačali letnino, ali se zavezali, letnino poslati po položnici, katere so bile na razpolago.

VI.

O selekcijoniranju hm. rastline je razpravljal društveni tajnik v tem smislu, kakor je to bilo lansko leto objavljeno po časopisih. Ako dobi društvo državno podporo, se bode s tem delom takoj pričelo. Razprave sta se udeležila tudi gg. Roblek in Plik. Posebno je ugajal navzočim nasvet g. Pliku, po katerem se naj hmejski sadeži ne sadijo direktno na polje, nego v vrtne grede, kjer se lepo in močno ukoreninijo in potem po izberi še le sadijo na polje. To je tudi selekcijoniranje.

VII.

Pri zadnji točki dnevnega reda je g. župan Vabič predlagal, naj se društveno vodstvo takoj poteguje za ustvaritev mesta hmeljskega konsulenta pri centralni vladi v Beogradu ter svoj predlog tudi prav dobro utemeljeval. Veličavnega naloga bi čakala hm. konsulenta zlasti pri sklepanju novih trgovskih pogodb z inozemstvom. Konsulent bi pa imel posla tudi v finančnem, železniškem in poljedelskem ministrstvu. G. dr. Kalan je tudi razpravljal o važnosti in vlogi hm. konsulenta ter imenoval za ta posel zelo sposobno osebo, katera je nameščena v Beogradu in pozna tuk, razmerek in to je šef kabine pisarne v poljedelskem ministrstvu, g. Miloš Štibler. Predlog g. župana je bil enoglasno sprejet.

pripovedoval o meni.

»Ali ste odšli iz Pariza?« me je vprašala.

Obstal sem kakor nem, vznemirjen vsled takega vprašanja. Mene vpraša, če sem šel iz Pariza, ko sem letal vse te dni po mestu.

»Vprašam vas zato, ker se vas nikjer ne sreča. Zadnji spremem v ministrstvu je bil krasen, tudi konjska razstava je bila čudovito lepa...«

Ko me je videla tako obupanega, se je začela smejeti.

»Torej jutri se vidimo tam dol, kaj-ne?« je dodala in se oddaljila.

Odgovoril sem z da, presenečen, nič jo nisem upal vprašati vsled samega strahu, da jo slišim zopet se smejeti. — Obrnila se je še enkrat in me pogledala s hudomušnim obrazom.

»Pridite,« je zagodnjala še enkrat z diskretnim glasom priateljice, ki mi je prihranila kako srečno presenečenje.

Nora radovednost me je navdajala, da bi stekel za njo in jo vprašal, toda ona se je že obrnila in izginila v drugem kuloarju. Jezil sem se nad svojim nemnim samoliubjem, ki me je oviral pri moji nevednosti. Gotovo sem bil pravljjen iti tja dol, toda kie je bilo to

Sprejeta sta bila tudi po g. Pliku podana, dobro utemeljena predloga, glaseča se:

a) Društveno vodstvo naj ukrene vse potrebno, da se bode izvrševala hmeljska trgovina na realni podlagi.

b) Društveno vodstvo naj premislije, kaj bo storiti, da se ne bode naš hmelj na svetovnem trgu zamenjal z onim iz Bačke in narobe. Za naš hmelj se naj uvede posebno označenje ali signiranje, katero delo bi morda izvrševala že ustanovljena hm. oznamenovalnica. To signiranje bi moralo biti obligatorično.

V nadaljnjo podkrepljenje hm. trgovine še bode društveno vodstvo skušalo odpraviti nedostatke glede dostavljenja za hm. eksport potrebnih vagonov in glede carine proste vrnitve praznih hm. vreč.

Ker se nikdo ni več oglasil k besedi, je g. Roblek zaključil dolgotrajno, pa zanimivo zborovanje.

Zdravstvena vzgoja mladine.

(Dalje.)

Preveč rejen otrok je vsled pretežkega telesa vedno izpostavljen raznim pokvarbam sklepov in hoje. Oblika sklepov v stopalu in kolenu postane drugačna, kot je naravna, in je dosledno tudi delovanje in poslovanje teh sklepov ovirano in nepravilno; te pokvarbe pa se pospešujejo posebno še s tem, če silimo otroka prezgodaj do hoje in stoje. Ploška noga nastane, da se kostni svod v stopalu vsled preobtežbe telesa potlači, splošči, ker so kosti še premehke, da bi brez škode prenesle obremenitev. V dobi, ko začenja otrok hoditi, skuša, ako je šibkih nog, zadobiti trdno stališče na ta način, da razkorača noge, in tako nastajajo »X« kolena. Otroke je navajati, da ne stopajo razkoračeno. Druga razvada je odprto stopanje, razhoja, ako stopa otrok po vojaško s petimi bolj vklip in s spredaj razmaknimi stopali, kar imenujemo tudi divergentno stopanje. Taka hoja nekaterim dopada in še prigovariajo otrokom, da naj tako stopajo. Ta hoja ni naravna, je nelepa in kvarna. Kolikor boli so stopala razmaknena toliko šibkeje je stališče telesa. Nasprotno pa je hoja z naznotraj okrenjenimi konci stopal, konvergentna ali gosja hoja, v mladosti pravilna, ker ta hoja je nekaka samoobrana proti razprtim ali »X«-koleno. Naisi so krive vsem navedenim pokvarbam otrok bolzni, načrti, krivo nepravilno ravnanje z otroci — vse te pokvarbe se dajo večinoma še pravočasno odstraniti ali vsaj popraviti. Z nerazumnim postopanjem, ali če vse to puščamo v nemar, se napake nasprotno še poslabšajo in postanejo stalno neozdravljive.

Vsi zdravi otroci shodijo, ne da bi jih v to sili, v starosti od 10.—15. meseca. Vse naprave, ki naj bi pripravljale do zgodnje hoje so pri zdravih otrocih odveč ali v kvar. Neumestni so razni stolci, razne naprave s kolesci, naramnice in vse druge naprave te vrste. Zapomnimo si: da ne smemo siliti otrok prezgodaj hoditi, ne dopuščajmo jim, ako

tamdoli. Negotovost o tem sestanku je uničila duha, pošteno me je bilo sram, da nisem vedel, kar so drugi vedeli. Zvezcer sem tekel k Feliksu s prepričanjem, da budem zvedel od njega na kak lahek način podrobnosti, katere sem potreboval. Feliksa ni bilo doma. Obupan sem se zavil v branje časopisov, izbral sem najbolj posvetne in najbolj razširjene ter skušal uganiti sredi oglasov priobčenih za pruhodnji dan, kje bi bil prostor, kjer boce gospoda prirediti sestanek. Moja zmedenost se je povečala, ko sem bral vseh mogočih slovenskih, o razstavi starih mojstrov, o neki dobrodeleni prireditvi, o maši z godbo v Sainte-Clotilde, o generalni skušnji, o dveh koncertih, ne da bi našteval raznovrstnih tekem. Kakor naj se znajde en rodoljub z dežele, ki se zaveda svojih nerodnosti, kako naj izbere pravo v taki zmedenosti? Razumel sem, da bo šla visoka gospoda v enega teh krajev, ampak kam ve samo Bog. Z riziko, da sem zastonj čakal cel dan ter da me je razjedala nepotrežljivost, če bi se zmotil, sem začel izbirati. Misil sem, da sem slišal govoriti dami o tekma v Maisons-Laffitte. Ko sem se odločil za to, sem se čutil pomirjenega.

(Dalje prihodnjic.)

že shodijo, daljše naporne hoje, ker otroci se hitro utrudijo in omagajo. Otroku, ki že krepko stopa, dajmo pri daljši hoji potreben odpocitek. Ne prepitavajmo otrok, ker to škoduje lepi rasti in živahnemu kretanju. Preveč rejeni, izpitani otroci postanejo za svojo starost pretežki, okorni, leni, hitro utrudljivi. Ako otrok do 15. oziroma 18. meseca še ne izhodi, je treba prašati zdravnika za svet, ker v tem slučaju je vzrok bolezni.

Do tretjega leta so telesne oblike podobne oblikam dojenca. Telesce je zalo, mehko, okroglatih likov, udje kot od voska. Glava velika, trebušček obilen, krivulje hrbitenice še nimajo končne, stalne oblike. Mišičje je še ne razvito, v ramah in plečah prevladuje šibkost, lopatice so odmaknjene od koša. Pri hoji otroci še brzo opešava, pogosto postaja, poseda, počiva. V tej dobi otrok hitro raste, je živahan kot »živo srebro«, v njem »vse giblje, vse igra« in tega ne smemo ovirati s prestrogo vzgojo. Preostaja mi o negi in vzgoji v predšolski dobi, ki pomenja za zdravega in sitega otroka »resnično zlato dobo«, navesti še nekaj splošnih navodil.

IV.

Dosedaj smo o mladinski vzgoji razmotrivali vprašanja socialno - vzgojnega in socialno - zdravstvenega pomena. Navajali smo vzroke nedostatne vzgoje. Omenili smo, da večkrat pri najboljši volji ni v naši moči dovesti otroka še s tako vestno in skrbno nego in vzgojo do zdravja in srečnega življenja. Prišli smo do zaključka, da vzgojevanje zdravih otrok ni posebna umetnost ne težkoča, da pa je nasprotno vzgojevanje bolnih otrok težavno in mnogokrat neuspešno delo. Postavili smo glavno tezo: Da ne smemo zdrave rasti in naravnega razvoja otroškega telesa ovirati z različnimi vdomačenimi razvadami in prisilnimi sredstvi, ker za zdravo rast in naravni razvoj ni potreba nobenih umetnih pripomočkov, in dokazali smo s primeri, da so vsa takia prisilna in umetna sredstva nepotrebna ali celo škodljiva. Končno smo kazali na razlike med zdravo in nezdravo rastjo med lepo pravilno in med pokvarjeno držo telesa, med zdravimi in pohabljennimi udi, ki so posledice prestalih bolezni ali nepravega ravnanja z otroci, nepravilne nege in vzgoje otroškega telesa.

Ce smo dosedaj dajali navodila in smernice, kako bi z razmahom in višjem poletu zboljšali naše vzgojne vrednote, kako bi dvignili naš mladinski kapital, pa hočemo dalje računati z že danimi razmerami, računati hočemo s praktičnimi higijenskimi pridobitvami, ki so že znane in običajne v naših rodbinah. V podrobnejšem razpravljanju smo skušali doslej podati liku otroškega telesa pravobliko, plastiko in konturo, nadalje poskusimo vdahmiti temu modelu življenje. Dokončati nam je v tem drugem predavanju otroško predšolsko dobo. — Obravnavali budem tu večinoma že poznato snov.

Politične vesti.

O ljubljanskem shodu trgovcev obrtnikov in industrijev piše »Slovenec« sledi: Včerajšnje, drugačne impozantno zborovanje trgovcev in obrtnikov so nekateri elementi iz klerikalnih vrst, večinoma netrgovci, izrabili v popolnoma politične svrhe. Tudi gotovi stranski govorniki, ki so premeteno znali izrabiti razpoloženje zborovalcev, so brez posebnega protesta od strani predsednika Dragotina Hribarja vpletali v svoje hujšaške govorite celo protidržavne izraze. Neki govornik je zaklical: »Želimo si nov prevrat!« Ta izliv neprerišljene govorite je predsednik mirno brez ugovora priprustil na stanovskoprotestnem zborovanju. To je vse graje vredno. Ako je bil shod nestrankarska in nepolitična prireditve, potem bi predsednik tudi ne smel dovoliti takšnih govorov, kakoršne so imeli raznogospodje, iz katerih je govorila zgoj slepa strast. Predvsem pa bi moral predsedstvo zabraniti takšne izbruhne politične mržnje in zgrizenosti, kakor si jih je dovolil klerikalni župan iz Litije Lebinger. Tudi incident s poslancem dr. Kukovcem je dokaz, da prireditvi shoda niso bili na višku svoje naloge in potrebine previdnosti, zato tudi prireditve ni mogla imeti tistega efekta, ki bi ga lahko imela, ako bi se strogo pazilo na

to, da bi se varoval njen nepolitični in nestrankarski značaj.

Senzacijonalna dr. Šusteršičeva brošura. »Slovenski Narod« poroča: Pred veliko nočjo izide brošura, ki jo je napisal, kakor smo informirani, dr. Ivan Šusteršič. Brošura je že v tisku. V njej bodo zanimiva razkritja o politiki klerikalne stranke med vojno do prevrata. Kakor smo izvedeli, dokazuje dr. Šusteršič v tej brošuri, da je vodstvo klerikalne stranke v času ko se je med vojno vedno jasneje kazalo, da bosta Nemčija in A.-Ogr. izgubili vojno igro, sklenito, naj se stranka deli v dve struji: Ena pod vodstvom dr. Kreka bi naj delala jugoslovensko politiko, druga pod vodstvom dr. Šusteršiča samega pa naj bi nadaljevala tradicionalno avstrofilsko politiko. Te vloge so si tudi strankini voditelji razdelili v tem namenu, da bi imeli svoje železo pripravljeno za vse slučaje: Ako zmaga Avstrija ali pa razpade. V nadaljnem skuša dr. Šusteršič dokazati, da sta ostala na znotraj dr. Krek in po njegovemu smrti dr. Korošec avstrofilska, kakor sta bila preje, in da sta si nadela jugoslovensko krinko samo iz oportunističnih razlogov. Zavedala sta se namreč, da bi bilo za klerikalno stranko, ako bi proti njihovemu pričakovanju vendarle razpadla Avstrija, katastrofalno, ako bi do konca vstrajala v svoji ekstremno avstrijski politiki. Dr. Šusteršič zatrjuje, da je nadaljeval, dasi je že čutil in shutil bližajoči se polom, avstrofilsko politiko zgoj zategadelj, ker mu je to velevalo strankino vodstvo. Nato napada zlasti dr. Korošca, kateremu očita, da ga je proglašil za izdajalca jugoslovenske narodne ideje samo zato, da bi se ga iznebil in da bi postal on sam v klerikalni stranki neomejen gospodar situacije. Dr. Šusteršič slika sebe kot žrtev gospodstva živnosti svojega tekmeča dr. Korošca in zatrjuje, da je bil prepričan Jugosloven že takrat ko je po strankini volji vstrajal na starem avstrofilske stališču in vodil navidezno in preračunjeno najljutješi boj proti dr. Kreku in dr. Korošcu, ki sta takisto dogovorno z njim in preračunjeno oznanjevala jugosloven, idejo. Za veliko noč se nam torej obeta mafenzacija. Priobčujemo gorenie brez nadaljnega komentarja, ki pa sledi.

Odhod naše delegacije v Genovo. Naša genovska delegacija odpotuje iz Beograda v sredo ali četrtek. Ni še gotovo, ali bo odpotoval z delegacijo min. pred. Pašič, ker je njegovo zdravje zopet malo slabše. Min. predsednik Pašič je pozval kot člana naše delegacije za genovsko konferenco tudi bivšega ministra dr. Kramera.

Italijansko vabilo na nov sestanek v Rapallu. »Politika« javlja, da je italijanska vlada predlagala naši vlasti, naj bi se v svrhu izvršitve rapallske pogodbe vršil pred genovsko konferenco sestanek med dr. Ninčičem in dr. Schanzerjem. Sestanek bi pomenil zadnji poizkus, da se doseže med obema državama sporazum glede Reke, predno se obrne naša vlada na zvezo narodov.

Fašisti v jugoslovenskih uniformah. Službeno se potrjuje, da se na Reki izdelujejo jugoslovenske uniforme, v katerih se preoblačijo fašisti in potem izvajajo obmejne nemire. Močne fašistovske čete, oblecene v jugoslovenske uniforme in oborožene, so odšle v podobčino Drenovo. Vsi govorijo hrvatski, med njimi so tudi Črnogorci, ki jih je vlada poslala na Reko. Včeraj je četa fašistov napadla hišo Jugoslovana Lina Kučiča. Kučiču se je posrečilo pobegniti, fašisti pa so doobili doma njegovo ženo in otroke. Razbili so vse in okradli stanovanje, pri odhodu pa so vrgli v hišo bombo.

Velik političen atentat v Budimpešti. V klubu »Elisabethstadt« se je včeraj vršil banket demokratskih strank, kateremu so prisostvovali razni politiki. Nenadoma se je dogodila eksplozija, pri čemer so bili tovarnar mila Szegö in več drugih gostov ubiti. 40 oseb, ki so bile ranjene, so prepeljali v bolnico. — Kakor se govorji, je v bližini peč eksplodiral peklenški stroj. Policija je uvedla obsežno preiskavo. Eno uro pred eksploz

Celjske novice.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

Ob polno razprodanem gledališču se je v torek v tretjič v tej sezoni igrala z velikim uspehom »On in njegova sestra«.

Seja občinskega sveta celjskega, ki je bila sklicana za sredo 5. t. m. ob šestih zvečer se je v glavnem pečala s stanovanjskim vprašanjem, z načrti novih stanovanjskih hiš ter o potrebnih virih za zgradbo istih.

Učiteljska, gospodarska in kreditna zadružna v Celju ima svoj letni občni zbor na veliko sredo, dne 12. aprila t. l. v okoliški Šoli v Celju (spodaj) po vsprednu, ki ga prinese »Učiteljski Tovariš«.

Celjsko godbeno društvo je priredilo v soboto 1. aprila v veliki dvorani hotela Union svoj prvi koncert. Bil je že slabo obiskan, dasi je v glasbenem pogledu bil na visoki višini. Društveni predsednik g. učitelji Pregelj je prevzel težko nalogu, da zbere raztrošene delce nekdajnih godb v Celju ter vstvari s pritognitijo novih godbenikov godbo, kakor si jo je Celje že dolgo želelo. G. Pregelj na njegovih uspehih iškreno čestitamo! V kapelniku g. Hubu je godbeno društvo pridobilo prvo vrstno moč. Pričakujemo, da bo drugi koncert našega godbenega društva drugače obiskan, društveno vodstvo pa naj bi tudi gledalo, da izbere primeren večer, ko bo nekoliko oddih od raznih prireditev, ki jih zadnje čase ni bilo ravno malo.

Gospodarska zadružna akad. društva »Jadrana«, kot naslednica podpornega fonda, se tem potom iškreno zahvaljuje vsem darovalcem, ob prilikah nabiranja. Posebno se zahvaljuje gospoj dr. Kukovičevi in gospodu dr. Božiču za njihovo požrtvovalno sodelovanje. Upamo, da nam bo naprednja javnost še nadalje vedno pomagala pri našem delu za napredno omladino.

Opozoritev! Mestna občinska zemljišča so se razdelila v najem in so bili vsi prositelji uslušani. Prositelji naj pridejo v petek popoldan ob 3. uri na mestni magistrat v svrhu nakazila.

Na Cvetno nedeljo priredi Kolo jugoslov. sester v Celju daritveni dan Žen in mater za Dečji dom. Pobiralo se bo v soboto in nedeljo s polami po hišah in v nedeljo tudi po ulicah s puščami. Vsakemu daritelju se bode dal znak, s katerim se more izkazati, če bi bil slučajno dvakrat naprošen. Tudi se bodo prodajale oljchine vejice v ta namen, zato prosimo, sejajte pridno po njih.

Deževje v pomladni. Vsled velikih nalinov zadnje dni, je Savinja in Voglajna silno narasta. Vse prebivalstvo že željno in težko pričakuje solnca in lepega vremena, delo na polju zelo zaostaja.

Dnevna kronika.

Kralj Aleksander obolel. Nj. Vel. kralj Aleksander se je te dni prehladil in po odredbi zdravnikov ne sme zapustiti sobo, posebno sedaj, ko je nastopilo hladno vreme.

ZAHVALA POSLANCU dr. KUKOVČU. Pisarna za zasedeno ozemlje v Ljubljani je poslala g. poslancu dr. Kukovcu sledečo zahvalo:

Podpisano vodstvo si šteje v čast in dolžnost, izreči Vam, velenjeni gospod minister, o prilikah likvidacije urada, svojo globoko zahvalo za Vašo naklonjenost in vso dejansko pomoč, s katero ste podpirali podpisano vodstvo v njenem delu za neodrešeno domovino. Vaša ljubezen do neodrešenih bratov in neprestana skrb za njihove potrebe Vam je narekovala, gospod minister, da ste dali na razpolago vso svojo politično moč in sredstva vedno, kadar ste spoznali dejansko potrebo, s čemur ste podpisemu vodstvu omogočili delovanje, omogočili obstoj urada in izvršitev podpornih akcij za vse potrebe neodrešenega ozemlja, za politične preganjance in druge trpeče brate v neodrešeni domovini, zlasti tudi za njeno dijaštvo.

Izvolite, gospod minister, za vse to v imenu vseh onih, katerim je bilo posvečeno delo pisarne in katere ste imeli. Vi pri svojem delovanju vedno v mislih, sprejeti izraze globoke hvaležnosti in priznanja.

Pogreb mariborskega knezoškota dr. Napotnika. V pondeljek 3. aprila se je vršil pogreb mariborskega škofa po določenem redu. Ob 8. uri je bilo blagoslovljeno truplo v škofijski palači, nakar so ga prenesli v stolno cerkev, kjer se je

odpel slovesni requiem. Ob 10. uri so prispele dostenjstveni cerkev in sicer: zagrebški nadškof dr. Bauer, ljubljanski škof dr. Jeglič, djakovski škof dr. Aksanovič, bivši tržaški škof dr. Karlin, graški škof dr. Schuster, prošt Serajnik iz Dravograda kot zastopnik celovškega škofa dr. Heftnerja in arhidiakon Hrastelj iz Konjic. Pontifikalno mašo je bral načškof dr. Bauer, maši so prisostvovali: general Dokič v imenu kralja, pokrajinski namestnik Hribar, okrajni glavar dr. Lajnič, župan Grčar, komandanč mesta Maribor s častniškim zborom, zastopniki vseh uradov in Šol. Po maši je imel govor ljubljanski škof dr. Jeglič, ki je slavil zasluge pokojnikove v verskem, cerkvenem in narodnem pogledu. Ob poti 12. uri se je začel pomikati sprevod skozi Stolno ulico čez Glavni trg, vojaška godba je svirala žalostinke. Na vsej poti, kjer se je pomikal sprevod, je tvorilo vojaštvu špalir. Ob pol 13. uri je dosegel sprevod v frančiškansko cerkev, kjer so krsto blagoslovili ter prenesli v grobničo. Pogrebnični svečanostim je prisostvovalo krog 50.000 ljudi, po ulicah, koder je šel sprevod, so gorele črnozastre luči.

Rajhenburg. Podružnica Ciril-Metodove družbe z Rajhenburg, Videm in okolico ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 9. aprila tl. ob pol 4. uri pop. v gostilni g. Schweigerja v Rajhenburgu.

V Rogaški Slatini se vrši v nedeljo dne 9. tm. ob 10. uri v verandi hotela »Pošta« veliko protestno zborovanje vseh obrtnikov in trgovcev celega rogaškega okraja proti uvedbi vojnega davka za leto 1920, prometnemu davku in neznosnim davčnim bremenom, ki se jih nalaga v tako krivični meri pridobitnim stanovom. Udeležba tega zborovanja je moralna dolžnost vsakega obrtnika in trgovca, zato se ga udeležite vs!

Vabilo na drugi redni občni zbor prost. gas. društva na Babnem, ki se vrši dne 9. aprila ob 2. uri pop. pri g. Janču na Babnem. Dnevni red običajni —

Strokovno šolstvo. V ministrstvu trgovine in industrije se dela na načrtu za zgraditev strokovnih obrtnih, trgovskih in ženskih delavskih šol, odobreja je že kredit v znesku 4 milijonov dinarjev.

Ogromna rudarska stavka v Ameriki. 1. aprila je stopilo 600.000 ameriških rudarjev v štrajk, ker se ni ugodilo njih zahtevki po ureditvi mezd. Vlada, obrt, trgovina in industrija se za stavko ne zmenijo dosti, ker so zaloge premoga zadostne za daljši čas. Vlada obravnava stavko kot zadevo, ki jo naj urediti medsebojno v poštev prihajajoča činitelja: prizadeta industrija in delavstvo, vladna skrb je samo, da vzdržuje red. Ministrstvo povdaria, da je zvišanje cen premoga nemogoče in neutemeljeno ter bi se moralo kot prepovedano draženje preganjati in kaznovati. Zastopniki delavstva zahtevalo 20% povišek mezd, ki znašajo sedaj 700 — 1400 dolarjev letno.

Novi D-vlaki. Po sporazumu raznih pokrajinskih oblasti in železniških direkcij prične v kratkem promet z direktnimi inozemskimi brzvlaki in sicer na progah Beograd—Dunaj, Beograd—München, Beograd—Trst, Zagreb—Pešta—Dunaj—München in Osiek—Pešta—Praga. Vozni redi za vse te vlake so že izdelani. Načeloma bodo vlaki povsod imeli priključek na parnike.

Kitajsko-Japonski sporazum o Šantungu. Pogajanja med Japonsko in Kitajsko glede izpraznitve Šantunga so končana. Koncem aprila bodo japonske čete popolnoma izpraznile šantunske ozemlje.

Turistika in šport.

Prihodnjo nedeljo igra Športni klub tekmo s celjskimi Atletiki.

S. K. Ilirija — S. K. Celje 11:0 (7:0).

Koti 9:1. Nedeljska nogometna tekma je končala za Celjane z občutnim, toda nikakor nepričakovanim porazom. Po sijajni zmagi Ilirije nad jugoslovenskim prvakom smo pač bili uverjeni, da je Ilirija to leto v najboljši formi, kar je v nedeljo tudi res pokazala. Nudila nam je izvanreden užitek s svojo krasno igro. Njena kombinacija je smotrena, dobro premišljena, tehnika vsakega posameznega igralca dovršena, streli na gol nevzdržljivi. Omeniti moramo posebno oba Zupančiča ter Vidmajerja, ki je zlasti v startu na žogo nedosegljiv. Športni

klub Celje je pokazal najboljšo voljo, posamezni igralci so dobri, požrtvovalni, toda njih igra je brez kombinacije, brez vsakega sistema in kar je poglavito, manjka jim treninga. Že po preteklih 15 minut se je videlo, da ne bodo mogli vzdržati ostrega tempa, katerega so jim diktirali gostje. Razven nekoliko napadov, ki pa so se izjavili ravno vsled pomanjkanja skupne igre, so se Celjani moralniomejiti skozi celo igro le na obrambo. Pohvalno omeniti moramo levega krilca, ki pa je žalibog ostal v odločilnih trenotkih pred nasprotnim golom osamljen. Tudi vratar je bil na mestu in je mnogo nevarnih strelov krasno ubranil. Uvaževati je treba, da je bil običajni levi branilec Športnega kluba službeno zadržan, da se je vsled tega morala postava moštva zadnji dan nekoliko spremeniti in da je bil srednji napadalec takoj ob začetku igre poškodovan. Za SK. Celje je bila ta tekma vsekakor dobra lekcija in upomo, da se je iz nje marsikaj naučil. Prepričani smo, da bo z moštvom, s katerim razpolaga sedaj, dosegel že letos prav dobre rezultate. Treba je le dobre volje in vztrajnega dela! Sodnik, g. Vodiček, dober. Udeležba je bila srednja, pričakovali smo, da bo številnejša, ker je bil čisti dobiček namenjen Jugoslov. Matici. Naša javnost je pač še preveč zaspvana in to velja zlasti za one slovenske kroge, ki mislijo, da je šport neumna igrača za otroke s katero si »boljši človek« ne sme onesnažiti svojih finih rok, medtem ko so si najuglednejši možje vseh modernih narodov že davno stavili gojenje in podpiranje športa kot življensko nalogu. Naš slovenski šport — in s tem ne mislimo samo na nogomet — ie pri nas v Celju še v razvoju, toda za ta razvoj pa je poleg vztrajnosti športnikov samih potrebljno še pravilno razumevanje in izdatno podpiranje s strani občinstva. Čim večja bo ta podpora, moralna in materialna, tem lepsi bo uspeh.

Obrtni vestnik.

Obrtništvo se opozarja na sestanek v četrtek 6. aprila zvečer ob 8. uri pri »Balkanu« z dnevnim redom kakor je bil v predzadnji številki »Nove Dobe« objavljen. Pričakuje se primerna udeležba.

Narodno gospodarstvo.

PRVA HRVATSKA ŠTEDIONICA.

Prva hrvatska štedionica obdržala je dne 30. ožujka o. g. pod predsednjem g. Miroslava grofa Kulmera svoju 75. redovitu glavnu skupštinu.

Predsednik pozdravila kratkim govorom prisutne dioničare in osvrte se na okolnost, da se glavna skupščina radi velikog broja dioničara prvi puta održaje u blagajničkoj dvorani, pošto je ona oprijednjena za sjednice postala premalena, a veseli ga naročito, da se je to baš slučilo u momentu kada se održa 75. godišnja glavna skupščina.

Ističe nadalje, kako je Prva hrvatska štedionica nakon 75 godina djelovanja ispunila zavjetnu misao svojih utežljitelja, to jest osnovala in oživotorivila radom i štendnjem radno uporište narodnih idealov, jer će samo onaj narod biti nezavisen, sloboden i jak, koji je i u materialnom pogledu obezbjedjen i koji živi v blagostanju.

Spominje, da je tek nedavno proslavljen 25. godišnji jubilej ravnateljstva g. glavnog ravnatelja Milivoja Crnadaka, kojemu izrazuje posebnu zahvalu za njegov zaslužan, ploden in požrtvovan rad u interesu zavoda.

Iz izvještaja ravnateljstva, što ga je pročitao g. glavni ravnatelj Milivoj Crnadak proizlazi, da se poslovanje zavoda u godini 1921. vanredno razvilo, da su uložci porasli skoraj za jednou milijardu kruna, te da je ukupni promet zavoda u minuloj godini iznosil preko 108 milijarda kruna.

Večina zavodskih podružnic razvilo se u minuloj dobi povoljno, te su polučeni zadovoljavajuči dobici. Prva hrvatska štedionica proširila je svoje djelovanje i na Sloveniju, osnovavši u Celju svoju podružnico, a u najskorije vrijeme biti će otvorena i podružnica u Mariboru. Za podružnicu u Dubrovniku nabavljen je več gradilište na jednom od najljepših mesta.

Zavod se u prošloj godini i opet zainteresirao kod nekaj bil več postojecih novo osnovanih industrija, koje se

lijepo razvijaju, a kako kod večine tih poduzeća sudjeluju i prvorazredni tvorničari iz inozemstva, to postoji opravданa nuda, da će se željeni uspjeh moći i u budućnosti faktično polučiti.

U dobrotvorne i humanitarne svrhe razdijeljeno je u godini 1921. preko 960.000 K.

Uslijed sveudiljne skupoče, naročito porasta cijena životnih namirnic povisivane su u godini 1921. u više navrata plaće činovništву i namještajništvu, pa je prema tomu i velik porast režije iskazan u bilanci.

Iz razmjere za godinu 1921. ističemo slijedeće stavke:

Aktiva K 3.304.000.000.— (prema godini 1920. više za K 1.475.000.000.—), gotovina u blagajni i kod novčanih zavoda K 332.000.000.— (više za kruna 125.000.000.—), vrijednosni papiri kruna 272.000.000.— (više K 140.000.000.—), predujmovi na vrijednosne papire K 275.000.000.— (više K 26.000.000.—), mjenična lisnica K 444.000.000.— (više K 304.000.000.—), razni dužnici kruna 1.864.000.000.— (više K 852.000.000.—), zajmovi K 47.700.000.— (više za K 5.300.000.—), vlastite nekretnine K 37.000.000.— (više za K 17.400.000.—).

Pasiva: dionička glavica K 160.000.000.—, pričuve K 100.000.000.—, mirovinska zaklada K 10.000.000.—, ulošci K 1.900.000.000.— (više za K 938.000.000.—), vjerovnici K 1.023.000.000 (više K 427.000.000.—), izdane založnice K 29.900.000.— (više K 3.600.000.—).

Cisti dobitak iznosi prošle godine K 26.510.712.66. Ravnateljstvo je predložilo glavnoj skupštini, da od tog čistog dobitka dotira pričuvnu zakladu sa K 2.256.000.—, mirovinsku zakladu sa K 2.256.000.—, zatim da za dobrotvorne svrhe za godinu 1922. opredijeli 500.000 kruna, a kako je činovnicima podružnica napose u današnjim prilikama vrlo teško djeci, koja u Zagrebu polaze u školu smjestiti u sigurne ruke, to je ravnateljstvo — vodjeno brigom, da to ukloni — predložilo, da se pristopi izgradnji internata za djecu činovnika podružnica time, da se u ime prvog obroka votira od polučenog dobitka K 500.000.—, koji će se iznos tako dugo povisivati dok se ne bude moglo sabranom svotom pristupiti izgradnji.

Kod te točke predložio je upravljujući ravnatelj g. Milivoj Crnadak, da se ta zaklada prozove imenom predsednika zavoda g. Miroslava grofa Kulmera, koji doskora slavi svoj 25. godišnji jubilej predsjednikovanja u zavodu, što je bilo jednoglasno po skupštini prihvaćeno.

Nadalje je predloženo, da se skupštini u ime dividende za godinu 1921. platí 15% od dioničke glavnice od K 120.

Poštni ček.
rač. 10.598

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavnica 50,000.000 krov.

- CENTRALA V LJUBLJANI -

Rezervni fondi nad 50,000.000 krov.

Telefon
št. 75 in 76

v Brežicah, Gorici, Kranju, Mariboru, Ptaju, Sarajevu, Splitu in Trstu.

142 50-9

Sprejema vloge na knjižice in tekoči
račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev,
valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Podružnice

Podružnice

Podružnice

Podružnice

sorazmerno nezadostno prispevajo k po-
kritju državnih izdatkov.

3. Kot začasno remedijo pred izgra-
ditvijo enotnega davčnega sistema za-
htevamo, da se davčne lestvice pri raz-
ličnih obstoječih davkih prilagode de-
janjskim življenskim in gospodarskim
razmeram, da se vpošteva dejanski ek-
sistencični minimum in razvrednostitev
denarja, ter preuredi davčna stopinja
tako, da bo breme direktnih davkov, ki
pripadajo na glavo prebivalstva v vseh
pokrajinal naše države enako.

4. Zahtevamo odpravo plačarne, ki
je preostanek bivšega avstrijskega dav-
čnega sistema, ki v drugih pokrajinal
države ne obstaja in ki v končnem efek-
tu zadene končno vendar le delodajalcu,
ki mora tudi za plačevanje davka soli-
darno z delodajalcem iamčiti.

5. Zahtevamo preureditev davka na
poslovni promet na ta način, da se bo
ta davek plačeval v znamkah za vsak
izstavljen trgovski račun in prodajo.

6. Odklanjam zakon o pobijanju dra-
ginje, ki ni zmožen olajšati vedno nara-
ščajočo draginjo, marveč se omejuje na
šikaniranje narodne prodaje v trgovinah.
Glavni val trgovine je izvrala neusmer-
jena trgovinska politika, ker pri padcu
valute ni varovala interesov domačega
konsumenta s tem, da bi regulirala iz-
voz najvažnejših živilnih predmetov s
primernimi izvoznimi carinami. V notra-
njem prometu je blaga dovolj in je tudi
konkurenca trgovcev in organiziranih
konsumentov dovolj jaka, da regulira
cene.

7. Protestiramo ponovno proti da-
janju brezobrestnih posojil konzumnim
zadrugam, kakor jih predvideva celo
člen 29 Vidovdan, ustave, ker se izrab-
lajo te naprave v politične strankarske
namene in ustvarja tako podpiranje le
nezdrave razmere in nereelno gos-
podarstvo. Protestiramo proti temu, da bi
se jemalo v to svrhu sredstva iz davč-
nih bremen, ki jih morajo plačevati pri-
dobitni sloji.

8. Zahtevamo takojšnje oživovor-
jenje pridobitnega sveta v smislu člena
44 Vidovdanske ustave, da bodo zastop-
niki pridobitnih slojev odločilno sodelo-
vali pri odmerjanju naše gospodarske
politike in izgradbe gospodarske in soci-
jalne zakonodaje. Zahtevamo, da se da
zastopnikom naših stanovskih korpora-
cij priliko sodelovanja in uveljavljenja
zahtev praktičnega gospodarskega živ-
ljenja, kar bo nedvomno najbolj uplivajo-
in pripomoglo k usmerjenju naše gos-
podarske politike.

9. Zahtevamo takojšnjo ustanovitev
pokrajinske carinske direkcije, ker se
centralizacija v praksi ni obnesla.

10. Enako zahtevamo, da se obnovi
II. instanca v taksnih zadevah pri dele-
gaciji ministrstva financ.

Lastnica in izdajateljica:
Zvezna tiskarna v Celju.
Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimnic.
Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Ant. Lečnik
O urar in juvelir
Celje, Glavni trg št. 4
(prej Pacchialle). 7

Bančna uradnica.

išče prijazno, nemoteno, meblirano ali
nemeblirano sobo za takoj ali za po-
zneje. Ponudbe na upravo lista pod »Doma«.

**Pridnega
učenca**
poštenih starišev, sprejme
tako trgovina mešanega blaga
V. Krisper v Rogatcu.

V Rogatcu se proda

1 zidana hiša

z dvema pritličnima sobama, podstrešno
sobo, 2 kletima, 1 kuhinjo; 2 mladi
hosti, vrt 3 are' 74 m², travnik 24 arov
48 m². Pojasnila daje **J. Berlisig,**
Rogatec. 357 1

Frak - suknja,

nova, se po izredno nizki ceni
prodaja. Naslov v upravnosti.

Železen plug

močan, ca. 200 kg težak, malo rabljen,
za globoko oranje se za ceno K 4500
prodaja pri tvrdki M. Sbil, Mokronog.
352 2-2

**Novi dobr šivalni stroji ter
pneumatike** za kolesa se dobivajo po
konkurenčni ceni pri mehaniku Metod Žižka,
354 Celje, Glavni trg 16. 6-2

1 ali 2 sobi

prazni ali opremljeni, v mestu
ali okolici, iščem; če mi pa
kdo odstopi celo stanovanje,
kupim tudi pohištvo. Naslov v
upravnosti. 360 2-1

Raznovrstne slovenske puške, naj-
modernejše in najfinje izdeluje
slovenska puškarna

Janko Sornik
v Borovljah -- Avstrija.

Uvozno dovoljenje preskrbuje tvrdka
317 sama. 10-6

Izšla je 3. številka
ZARJE'

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo

Franjo Dolžan

Kralja Petra cesta CELJE Kralja Petra cesta
izvršuje vsa dela točno in solidno. = = = Cena zmerne.
53 Proračuni na razpolago. 52-13

Trgovina z galanterijskim in modnim blagom,
ženskim in moškim perilom ter igračami

FRANC KRAMAR

144 50-9 poprej Prica & Kramar
Na drobno! CELJE Na debelo!
Zaloga cigaretih papirčkov in stročnic.

PRVA HRVATSKA ŠTEDIONICA PODRUŽNICA CELJE

Ustanovljena I. 1846.

Delniška glavnica: K 200,000.000

Podružnice:

Beograd Darnvar Kraljevica
Bjelovar Delnice Križevci
Brod n. S. Djakovo Mitrovica
Crikvenica Gjurgjevac Nova Gradiška
Čakovec Illok Ogulin
Karlovac Karlovac Osijek g. grad

Prejema vloge na hrailne
knjižice in na tekoči račun.
Eskomptira menice in devize.

Prejema v inkaso tu- in ino-
zemске menice in čeke.

Aleksandrova ulica.

CENTRALA V ZAGREBU.

Vloge: K 2.000,000.000

Ustanovljena I. 1846.

Rezerv. zaklad: nad K 100,000.000

Podružnice: Sušak Zagreb, Ilica 117
Sv. Ivan Zelina Zemun.

Požega Varaždin Ekspoziture:

Rijeka Senj Osijek d. grad
Senj Vinkovci Virovitica Vinica
Sisak Subotica Vukovar

Izvršuje vse borzne naloge
točno in kulantno.

Posreduje pri nakazilih iz Amerike v tu-
zemstvo.

Izdaja 4 1/2% ne zastavnice in 4 1/2% ne
obveznice, ki so davka proste, pupi-
larno varne in imajo jamstveno spo-
sobnost.

Kupuje in prodaja valute in devize.

Izdaja čeke in kreditna pisma
in preskrbuje izplačila na te-
melju akreditivov na vsa tu-
in inozemska mesta.

Daje kredite v razni obliki.